

1. ชื่อผลงาน / โครงการพัฒนา การป้องกันและควบคุมโรคไข้เลือดออกก่อนระบาดของสถาบันราชานุกูล

(Rajanukul dengue fever control before the outbreak 2016)

2. ชื่อหน่วยงาน / ทีม .....IC+ENV.....

3. ปีที่ดำเนินการ.....2559.....

4. คำสำคัญ : การป้องกันและควบคุมโรคไข้เลือดออกก่อนการระบาด

5. เป้าหมาย :

เพื่อลดอัตราการป่วยด้วยโรคไข้เลือดออกของบุคลากรและผู้รับบริการในสถาบันราชานุกูลจาก 3 คนในปี 2558 ให้เหลือไม่เกิน1คน ทั้งในผู้รับบริการและในบุคลากรในปี2559

6. ปัญหาและสาเหตุ :

ตามที่สถาบันราชานุกูลพบผู้ป่วยไข้เลือดออกเป็นเด็กที่หอ 2 จำนวน 1 คน เด็กที่หอออกทิสติกจำนวน 1 คน และบุคลากร จำนวน 3 คน ในเดือนตุลาคม-พฤศจิกายน 2558 และคาดว่าในปี 2559 กทม.จะมีผู้ป่วยไข้เลือดออก 31,000 ราย สูงกว่าผู้ป่วยในปี 2558 ซึ่งมีจำนวน 28,177 ราย เพื่อป้องกันการระบาดโรคไข้เลือดออกในสถาบันราชานุกูลในปี 2559 คณะกรรมการ IC ร่วมกับENV จึงดำริให้ดำเนินมาตรการป้องกันล่วงหน้าก่อนการระบาด โดยคาดหวังว่าจะมีผู้ป่วยโรคไข้เลือดออกในสถาบันราชานุกูลลดลงจากสถิติในปี 2558 ทั้งในผู้รับบริการและบุคลากร ให้เหลือไม่เกิน1คน ผ่านมาตรการต่อไปนี้

1.สำรวจและกำจัดแหล่งเพาะพันธุ์ลูกน้ำโดยกำจัดแหล่งน้ำขังและใส่ทรายฆ่าลูกน้ำ

2.กำจัดยุงตัวเต็มวัย

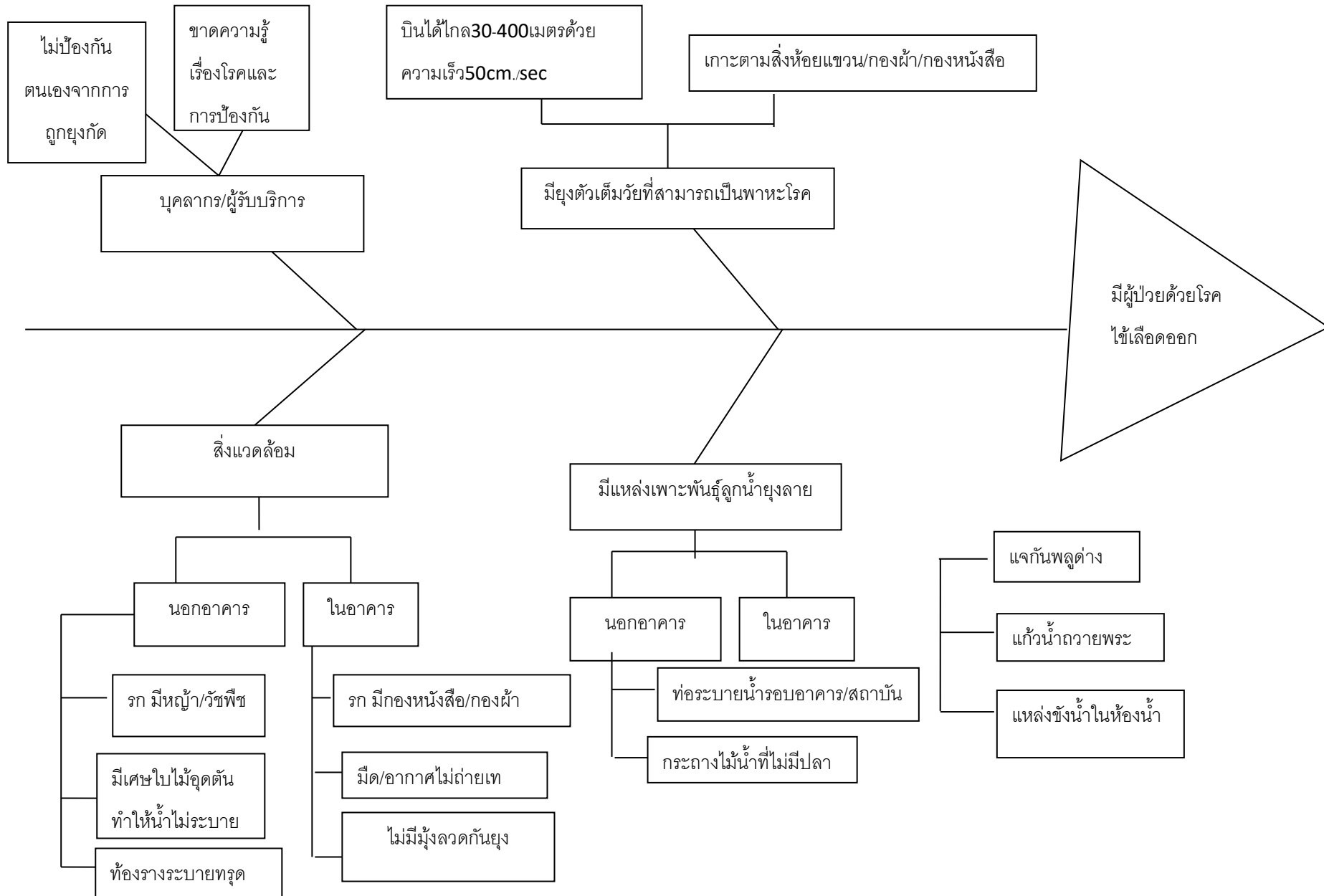
3.ปรับปรุงสิ่งแวดล้อมเพื่อไม่ให้มีแหล่งเพาะพันธุ์ยุงและที่หลบซ่อนยุงตัวเต็มวัย

4.มาตรการป้องกันการถูกยุงกัด ด้วยการใช้โลชั่นและสเปรย์ไล่ยุง

7. การวัดผลและการเปลี่ยนแปลง :

7.1 วิเคราะห์สาเหตุก่อนแก้ปัญหา

สาเหตุของการเกิดปัญหาที่มีผู้ป่วยด้วยโรคไขเลือดออก

7.2 วิธีการที่เลือกใช้มาแก้ปัญหา

ประเด็นปัญหา	วิธีการแก้ไข	ผู้รับผิดชอบ	ระยะเวลา ดำเนินการ	ผลที่คาดว่าจะได้รับ	ตัวชี้วัดผลลัพธ์
1.มีแหล่งเพาะพันธุ์ลูกน้ำ ยุงลาย	รณรงค์สำรวจและทำลายแหล่งเพาะพันธุ์ ยุงลาย - ภายในอาคาร (เปลี่ยนน้ำ) - ภายนอกอาคาร (ใส่ทรายกำจัดลูกน้ำ)	ทุกหน่วยงาน ENV	พ.ค.-ก.ย.59	ไม่มีแหล่งเพาะพันธุ์ ยุงลาย	ค่าcontainer index ลดลง
2.มียุงตัวเต็มวัยที่สามารถ เป็นพาหะ	รณรงค์สำรวจและทำลายยุงตัวเต็มวัย - ภายในอาคาร (ตบ) - ภายนอกอาคาร(พ่นหมอกควัน)	ทุกหน่วยงาน ENV	พ.ค.-ก.ย.59	ลดจำนวนยุงโตเต็มวัย	ข้อร้องเรียนเรื่องยุง ลดลง
3.สิ่งแวดล้อม	จัดสิ่งแวดล้อมให้เหมาะสมไม่เป็นแหล่ง เพาะพันธุ์ยุงและไม่ให้เป็นที่อยู่ของยุงเต็ม วัย - ภายในอาคาร (ทำ 5ส/ติดมุ้งลวด) - ภายนอกอาคาร (ตัดหญ้า/ลอกท่อ)	ทุกหน่วยงาน ENV	พ.ค.-ก.ย.59	ลดแหล่งเพาะพันธุ์ยุงลาย และจำนวนยุงตัวเต็มวัย	-ค่าcontainer index ลดลง -ข้อร้องเรียนเรื่องยุง ลดลง
4.บุคลากร/ผู้รับบริการ	ป้องกันตนเองจากการถูกยุงกัด ทาโลชั่นกันยุง/ใช้สเปรย์ไล่ยุง	ทุกคน	พ.ค.-ก.ย.59	บุคลากรและผู้รับบริการ ปลอดภัยจากโรค ไข้เลือดออก	ผู้ป่วยใหม่ด้วยโรค ไข้เลือดออกไม่เกิน1คน ในบุคลากรและไม่เกิน1 คนในผู้รับบริการ

7.3 ข้อมูลเปรียบเทียบก่อนและหลังการแก้ปัญหาเป็นอย่างไร เมื่อเปรียบเทียบกับเป้าหมายที่กำหนดไว้ โดยควรนำเสนอเป็นตาราง หรือกราฟ จะช่วยให้เข้าใจง่ายขึ้น

ตัวแปรที่ศึกษา	เป้าหมาย	ข้อมูลก่อนการแก้ปัญหา	ข้อมูลหลังการแก้ปัญหา	เปรียบเทียบผล (เพิ่มขึ้น/ลดลง/เท่าเดิม)
1.ค่าcontainer index	< 10%	60% (20เม.ย.59)	42.85%(2มิ.ย.59)	ลดลง 17.15 %
2.ข้อร้องเรียนเรื่องยุ่ง	< 10%	100% (ม.ค.59)	50% (14 มิ.ย.59)	ลดลง 50 % แต่อาจเป็นเพราะเพิ่งเข้าสู่ฤดูฝน
3.ผู้ป่วยใหม่ด้วยโรค ไข้เลือดออก	ไม่เกิน1คนทั้งใน ผู้รับบริการและในบุคลากร	3 คนในผู้รับบริการ 3 คนในบุคลากร	ยังไม่มีผู้รับบริการและ บุคลากรป่วยด้วยโรค ไข้เลือดออก	ลดลงเป็น 0 แต่อาจเป็นเพราะเพิ่งเข้าสู่ฤดูฝน ในปี2559ที่มาช้า (18พฤษภาคม 59) ต้องติดตามสถานการณ์ต่อไปจนสิ้นฤดูฝน ประมาณ กันยายน 2559

8. บทเรียนที่ได้รับ :

- ผู้รับบริการ ต้องป้องกันตัวเองจากการถูกยุงกัด
- บุคลากร ควรมีความรู้ ความเข้าใจในเรื่องการควบคุมสิ่งแวดล้อมในหน่วยงานตนเอง และร่วมมือกันเฝ้าระวังแหล่งเพาะพันธุ์ยุง
- ระบบงาน 1.ที่ผ่านมากการสำรวจแหล่งเพาะพันธุ์ยุงในพื้นที่ส่วนกลาง เช่น ท่อระบายน้ำรอบอาคาร / สถาบันฯทำโดยIC ซึ่งมีงานด้านการสร้างภูมิคุ้มกันโรคการตรวจน้ำดื่ม น้ำใช้ การดูแลทำปราศจากเชื้อเครื่องมือฝึกเด็กและสถานที่ การควบคุมการทำปราศจากเชื้อเครื่องมือแพทย์ การใช้น้ำยาฆ่าเชื้อ การเฝ้าระวังการระบาดของโรคติดต่อสำคัญในผู้รับบริการและบุคลากร และการดูแลกำกับการคัดกรองผู้รับบริการทั้งหมด ฯลฯ ทำให้ไม่สามารถสำรวจได้สม่ำเสมอตามรอบเวลาที่ควรดำเนินการ อีกทั้งไม่มีกำลังบุคลากรที่จะมายกฝาท่อระบายน้ำ ลอกท่อระบายน้ำ ดังนั้นการสำรวจแหล่งเพาะพันธุ์ยุงในพื้นที่ส่วนกลาง และการควบคุมสิ่งแวดล้อมที่เป็นแหล่งเพาะพันธุ์ยุงในพื้นที่ส่วนกลาง ควรดำเนินการโดย ENV แต่การmonitor ค่าตัวชี้วัดต่างๆและการจัดท้าวัดในการควบคุมโรค เช่น ทรายกกำจัดลูกน้ำ โลชั่น/สเปรย์ไล่ยุงและเอกสารความรู้เป็นหน้าที่ของIC
- 2.พบปัญหาว่างานสนามที่มีหน้าที่ดูแลควบคุมสิ่งแวดล้อมไม่มีความรู้เกี่ยวกับท่อระบายน้ำทั้ง ท่อระบายน้ำหลังการบำบัดและการเชื่อมโยงของท่อระบายน้ำทั้งสถาบัน ดังนั้นควรมีการวางแผนทำงานร่วมกันระหว่าง งานสนาม งานระบายน้ำทิ้ง และงานบำบัดน้ำเสีย

3.ควรสร้างความตระหนักให้บุคลากรทุกคนในการร่วมกันรับผิดชอบดูแลสภาพแวดล้อมในหน่วยงานของตนเองและรอบๆหน่วยงาน เพื่อใฝ่ระวังและกำจัดแหล่งเพาะพันธุ์ลูกน้ำยุงลาย โดย IC ได้ดำเนินการผ่านการขอความร่วมมือในรายงานการสำรวจและกำจัดลูกน้ำยุงลายตั้งแต่เดือน พฤษภาคม 2559 แต่พบว่ามียุงลายเพียง 21หน่วยงานจาก 43 หน่วยงานที่มีการรายงานเมื่อสิ้นสุดเดือนพฤษภาคม คิดเป็น 48.80%

9. การติดต่อกับทีมงาน : ผู้ที่สามารถติดต่อได้ ทพญ. ฐสรพร เตมทอง ชื่อหน่วยงาน IC ที่อยู่ กลุ่มงานทันตกรรม โทรศัพท์ 70365,70358 e-mail nongraja@hotmail.com